

ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЯК ОДНА ІЗ ЗАГРОЗ КРИЗОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ ЖИТЛОВО- КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

О.О. РУДАЧЕНКО, асистент

Харківський національний університет міського господарства

імені О.М. Бекетова

polkin87@ukr.net

На сьогоднішній день, поняття «криза» інтерпретується науковцями по-різному. Враховуючи різні підходи до визначення кризи, під кризовим станом підприємства розуміється сукупність кризових явищ, яка є критичною та може призвести до ліквідації підприємства.

Також можна зазначити, під кризовим явищем вважається погіршення певних показників функціонування підприємства, які мають негативний вплив на процеси його життєдіяльності. Тому, вчасне попередження кризового явища на підприємстві є актуальним питанням сьогодення. Особливого значення в цих умовах набувають підприємства житлово-комунального господарства (ЖКГ), які відповідно до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» не можуть бути ліквідовані. Тому своєчасне попередження кризового стану підприємств ЖКГ є актуальним.

Житлово-комунальне господарство – галузь, а точніше, сукупність галузей, що забезпечують життя і роботу населення країни в нормальних умовах, а також постачання підприємств галузей національного господарства необхідними ресурсами води, газу, теплоти й електроенергії. Сучасний стан житлово-комунального господарства в Україні не в повному обсязі задовольняє потреби мешканців. Зношеність основних

фондів галузі в деяких регіонах України досягла критичної межі, і загрожує техногенними катастрофами. З кожним роком ситуація в житлово-комунальному господарстві продовжує ускладнюватися, відсутні позитивні зміни у становленні ринкових засад господарювання. Проведений аналіз фінансового стану підприємств ЖКГ м. Харкова та Харківської області дозволив виділити дебіторську заборгованість як одну з основних загроз для досліджуваних підприємств.

В таблиці 1 наведене порівняння дебіторської заборгованості з кредиторською за останні 3 роки на досліджуваних підприємствах житлово-комунального господарства.

Таблиця 1 –Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості на досліджуваних підприємствах ЖКГ за 2012-2014 рр., тис. грн.

Найменування	КП «Нововодолазьке ПТМ»	КП «Нововодолазьке ВКП»	КП «Харків-водоканал»	КП «Харківські теплові мережі»	КП «Жовтневе трамвайне депо»	СКП «Харків-зеленбуд»
за 2012 рік						
КЗ*	890	143	17021	464561	237	2628
ДЗ**	1131	340	23581	496684	606	3401
за 2013 рік						
КЗ*	299	215	201547	750551	1191	5925
ДЗ**	415	360	417089	834755	17797	6321
за 2014 рік						
КЗ*	340,0	283	216453	798518	12570	6859
ДЗ**	218,0	388	412467	941248	18079	7267

* Кредиторська заборгованість

** Дебіторська заборгованість

З таблиці видно, що майже в кожному аналізованому періоді значно перевищує дебіторська заборгованість. Варто зазначити, в структурі загальної поточної дебіторської заборгованості понад 70% складає заборгованість населення (по даним статистичної звітності досліджуваних підприємств), що також дає можливість виділити дебіторську заборгованість як одну із домінантних загроз на підприємствах житлово-комунального господарства.

Загроза росту та накопичення дебіторської заборгованості, яка впливає на фінансову діяльність підприємств ЖКГ підтверджується і в роботах.

Таким чином, для забезпечення першочергових життєвих потреб населення та забезпечення комунальними послугами всієї інфраструктури міста, селища й сільського населеного пункту пропонується ряд управлінських заходів, направлених саме на боротьбу та розстрочення дебіторської заборгованості, яка призводить до кризового фінансового стану досліджуваних підприємств:

- підтримування та недопущення збільшення дебіторської заборгованості підприємства;
- зниження періоду стягнення дебіторської заборгованості;
- контроль за повнотою й своєчасністю оплати за спожиті послуги
- цінове регулювання з урахуванням платоспроможності споживачів.
- надання пільг і компенсацій.
- розвішування дошок-оголошень з ПІБ заборгованих платників.
- підвищення інвестиційної привабливості.